

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ГЛУХІВСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
ВСП «Глухівський агротехнічний
фаховий коледж Сумського НАУ»
А.В. Литвиненко

28.04.2023р.

ПРОГРАМА

усної співбесіди

для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра
на основі ОКР МС, ОПС ФМБ у 2023 році

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
природничо-математичних дисциплін
Протокол №8 від 20.04.2023 року.

Розглянуто і схвалено
на засіданні циклової комісії
гуманітарних дисциплін
Протокол №9 від 12.04.2023 року.

ГЛУХІВ-2023

Програма усної співбесіди містить основні вимоги до знань та умінь з української мови, математики, історії України для вступників до ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського НАУ» на основі ОКР молодшого спеціаліста, ОПС фахового молодшого бакалавра для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра.

Програма вступних випробувань у формі усної співбесіди розроблена з урахуванням програми (зовнішнього незалежного оцінювання) національного мультипредметного тесту, результатів навчання з української мови, математики, історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти і програм для 5-9 і 10-11 (рівень стандарту) класів закладів загальної середньої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України, з урахуванням вимог програми вступних випробувань до закладів вищої освіти.

Метою співбесіди є визначення здатностей вступника виконувати освітньо-професійну програму підготовки.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Український алфавіт.
2. Чергування голосних і приголосних звуків.
3. Написання слів відповідно до норм чинного правопису типу: пір(?)іна, з(?)істи, р(е,и)п(?)яшок, м(?)ячик, без(?)язикий, св(?)ято.
4. Написання слів відповідно до норм чинного правопису типу: низ(?)кий, п'ят(?)десят(?), Світлан(?)ці, с(?)орбати, галиц(?)кий, вітаєш(?)ся.
5. Написання слів відповідно до норм чинного правопису типу: стажува(н,нн)я, озброє(н,нн)я, не/впи(н,нн)ий, відлу(н,нн)я, Поді(л,лл)я, свяще(н,нн)ик.
6. Вживання префікса с– .
7. Написання слів відповідно до норм чинного правопису типу: пр(е,и)мудрий, пр(е,и)дорожній, пр(е,и)красний, пр(е,и)вокзал(?)ний, пр(е,и)міс(?)кий.
8. Написання слів відповідно до норм чинного правопису типу: ячмі(н,нн)о/житній, воле/любний, півде(н,нн)о/східний, кисло/солодкий, авто/страда, сиво/чолий.
9. Написання слів відповідно до норм чинного правопису типу: жовто/г(о,а)-рячий, з(е,и)лено/сірий, газетно/журнал(?)ний, гіркувато/солоний, п(?)яти/значний, вагоно/р(е,и)монтний.
10. Значення фразеологізмів: крутити хвостом, пекти раків, стріляний горобець, ні пари з уст, заткнути за пояс.
11. Способи словотвору.
12. Самостійні частини мови.
13. Іменник. Розряди іменника за значенням.
14. Граматичні ознаки іменника.
15. Рід невідмінюваних іменників: журі, кенгуру, івасі, таксі, Токіо.
16. Відміни іменників.
17. Прикметник. Розряди прикметника за значенням.
18. Ступені порівняння прикметників широкий, далекий, веселий, гарний.
19. Службові частини мови, правопис.

20. Розряди числівника за будовою.
21. Відмінювання числівників.
22. Розряди займенників за значенням.
23. Написання займенників відповідно до норм чинного правопису типу: казна/хто, ні/що, де/хто, ні/для/кого, хто/небудь.
24. Форми дієслів.
25. Вид дієслова.
26. Дієвідміна дієслів.
27. Творення дієприкметників.
28. Дієприслівники. Правопис.
29. Прислівник. Правопис прислівників.
30. Ступені порівняння прислівників дорого, низько, важко, далеко, весело.
31. Написання прислівників відповідно до норм чинного правопису типу: без/кінця, по/українськи, пліч/о/пліч, на/добраніч, на/жаль, в/ночі.
32. Вигук.
33. Написання прийменників відповідно до норм чинного правопису типу: по/при, із/за, з/поміж, за/для, по/над.
34. Граматична помилка: виконувати по зразку; вишивати по шовку; лекція по історії; проживати по адресі; їхати по виклику.
35. Розряди сполучників за значенням.
36. Написання сполучників не/начеб/то, ані/ж, отожд/бо, з/тих/пір/як, дарма/що.
37. Правопис часток разом, окремо, через дефіс.
38. Написання слів не/дбал(ь?)ство, не/на-вис(ь?)т(ь?), не/нажера, не/квапом, не/кущ, а дер(е,и)во.
39. Написання слів не/правда, це не/сестра, недо/оцінка, це не/вокзал, не/біж; не/дорога, а стежка.
40. Речення за будовою. Приклади.
41. Види односкладних речень.
42. Вид односкладних речень:
  - Раніше, аніж наказувати, навчись коритися.
  - Ясени, ясени, бачу вас за селом край дороги.
  - Дівчині дарують квіти з напіврозквітливими пуп'янками.
43. Вид односкладних речень:
  - Яку ще хочем собі славу?
  - Солодке тяжіння земної орбіти.
  - Небо затягло сизими хмарками.
44. Класифікація підмета за структурою.
45. Тире між підметом і присудком.
46. Другорядні члени речення.
47. Відокремлені додатки.
48. Розділові знаки при дієприкметниковому звороті.
49. Розділові знаки при дієприслівниковому звороті.
50. Однорідні членами речення. Розділові знаки при них.
51. Розділові знаки при узагальнювальних словах у реченнях з однорідними членами.
52. Розділові знаки при звертанні.

53. Речення зі вставними і вставленими компонентами, розділові знаки при них.
54. Види складних речень.
55. Розділові знаки у складносурядному реченні.
56. Розділові знаки у складнопідрядному реченні.
57. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.
58. Розділові знаки в складному реченні з різними видами зв'язку.
59. Пряма мова. Пунктограми в реченні з прямою мовою.
60. Стилї й типи мовлення.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література: Довідник. Завдання в тестовій формі. І частина. 9-те видання, виправл. доповн. Київ: Грамота, 2019. 560 с.
2. Глазова О.П. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 класу загальн. середн. Освіти. Харків: Ранок, 2018. 305 с.
3. Сучасна українська літературна мова: Морфологія. Синтаксис: підручник / А. К. Мойсієнко, І. М. Арібжанова, В. В. Коломийцева та ін. Київ: Знання, 2010. 374 с.
4. Сучасна українська літературна мова: підручник / М. Я. Плющ, С. П. Бевзенко, Н. Я. Грипас та ін.; за ред. М. Я. Плющ. Київ: Вища школа, 2003. 430 с.
5. Українська мова: енциклопедія / [голова ред. кол. В. М. Русанівський]. вид. 2-ге, випр. і доп. Київ: «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
6. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. Київ: Наукова думка, 2003. 240 с.
7. Пентилюк М.І. Українська мова 11 клас / Пентилюк М.І., Горошкіна О.М., Попова Л.О. Київ: Освіта, 2011. 210 с.
8. Караман С.О., Караман О.В. Українська мова: підручн. для 11 кл. загальноосвітн. навч. закл. з навчанням укр. мовою: академ. рівень, профіл. рівень. Київ: Освіта, 2011. 416 с.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З МАТЕМАТИКИ

1. Арифметика, алгебра і початки аналізу.

1. Натуральні числа і нуль. Порівняння натуральних чисел. Дії над натуральними числами.
2. Ознаки подільності. Парні та непарні. Прості та складені числа.
3. Найбільший спільний дільник. Найменше спільне кратне.
4. Звичайні дроби, дії з дробами. Основна властивість дроби. Скорочення дроби.
5. Десяткові дроби. Додатні та від'ємні числа. Дії з числами.
6. Раціональні та ірраціональні числа, їх порівняння та дії над ними.
7. Відношення. Пропорція. Проценти.
8. Степінь з натуральним, раціональним та цілим показником.
9. Арифметичний корінь та його властивості.
10. Одночлени і многочлени. Стандартний вигляд. Дії над ними.

11. Формули скороченого множення.
12. Розкладання многочленів на множники.
13. Рівняння з однією змінною. Рівносильні рівняння. Спрощення виразів. Тотожні перетворення.
14. Квадратні рівняння. Теорема Вієта та дискримінант. Розкладання квадратного тричлена на множники.
15. Системи рівнянь з двома змінними.
16. Нерівності й системи нерівностей з однією змінною. Розв'язування квадратних нерівностей методом інтервалів.
17. Поняття функції. Способи задання функції. Область визначення, область значень функції.
18. Графік функції. Зростання і спадання функції; періодичність, парність, непарність функції.
19. Квадратична функція $y=ax^2+bx+c$.
20. Арифметична прогресія.
21. Геометрична прогресія.
22. Степеневі функції. Показникові функції.
23. Показникові рівнянь, нерівностей.
24. Логарифмічні функції. Розв'язування логарифмічних рівнянь, нерівностей.
25. Тригонометричні функції.
26. Похідна функції. Таблиця похідних. Похідна суми, різниці, добутку, частки. Похідна складеної функції.
27. Дослідження функції за допомогою похідної.
28. Первісна. Таблиця первісних.
29. Визначений інтеграл. Формула Ньютона-Лейбніца.
30. Елементи комбінаторики. Теорія ймовірностей.
31. Комплексні числа. Дії над комплексними числами в алгебраїчній, тригонометричній, показниковій формаї.
32. Матриці. Дії над матрицями. Визначники матриці. Мінори та алгебраїчні доповнення. Обернена матриця.
33. Матричний метод розв'язування систем лінійних рівнянь.
34. Диференціальні рівняння першого порядку. Основні поняття та означення.

2. Геометрія

1. Пряма, промінь, відрізок, ламана. Кут, величина кута. Види кутів.
2. Приклади перетворення геометричних фігур, види симетрії.
3. Прямокутна система координат на площині.
4. Вектори на площині. Координати вектора. Довжина вектора.
5. Координати та вектори у просторі. Координати точки.
6. Многокутник. Вершини, сторони, діагоналі многокутника.
7. Трикутник. Види трикутників. Медіана, бісектриса, висота трикутника, їх властивості. Сума кутів трикутника.
8. Ознаки рівності трикутників. Рівнобедрений трикутник, властивості.
9. Теорема Піфагора. Синус та косинус кута.
10. Теорема косинусів, наслідки з неї.
11. Теорема синусів та наслідок з неї.

12. Площа трикутника.
13. Чотирикутники. Паралелограм, його властивості.
14. Прямокутник. Його властивості, площа.
15. Квадрат. Його властивості, площа.
16. Властивості ромба та його площа.
17. Трапеція, її властивості. Середня лінія трапеції.
18. Коло, дотична до кола. Довжина кола. Площа круга.
19. Площина. Паралельність прямих; прямої і площини; площин.
20. Двогранні кути. Лінійний кут двогранного кута. Перпендикулярність двох площин.
21. Центральні, вписані кути, їхні властивості.
22. Многогранники, їх види та властивості.
23. Призма, її елементи. Види призми. Площа поверхні призми.
24. Піраміда, її елементи. Площа поверхні піраміди. Зрізана піраміда.
25. Тіла обертання, їх види та властивості.
26. Циліндр, властивості.
27. Площа поверхні і об'єм циліндра.
28. Конус, властивості.
29. Площа поверхні і об'єм конуса.
30. Сфера, куля. Сектор, сегмент.
31. Векторна алгебра. Лінійні операції над векторами. Скалярний, векторний та мішаний добуток.
32. Пряма на площині. Складання рівняння прямої на площині

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Афанасьєва О.М., Бродський Я.С., Павлов О.Л., Сліпенко А.К. Математика – К.: Вища шк., 2001
2. Афанасьєва О.М., Бродський Я.С., Павлов О.Л., Сліпенко А.К. Дидактичні матеріали з математики - К.: Вища шк. 2001
3. Богомолів М.В. Практичні заняття з математики К.: Вища шк., 1997 р.
4. Литвиненко Г.М., Федченко Л.Я., Швець О.В. Збірник завдань для екзамену з математики на атестат про середню освіту. Частина 1. Алгебра та початки аналізу. ВНТЛ, 1998 р.
5. Мерзляк А. Г. Алгебра : підруч. для 7 кл. закладів заг. серед, освіти / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – 2-ге вид., переробл. – Х. : Гімназія, 2020. – 288 с. : іл. ISBN 978-966-474-341-6.
6. Мерзляк А. Г. Геометрія : підруч. для 7 кл. закладів заг. серед, освіти / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – 2-ге вид., переробл. – Х. : Гімназія, 2020. – 240 с. : іл. ISBN 978-966-474-342-3.
7. Мерзляк А. Г. Алгебра : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2016. – 240 с. : іл. ISBN 978-966-474-273-0
8. Мерзляк А. Г. Геометрія : підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2016. – 208 с. : іл. ISBN 978-966-474-000-0.

9. Мерзляк А. Г. Алгебра : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2017. – 272 с. : іл. ISBN 978-966-474-293-8.
10. Мерзляк А. Г. Геометрія : підруч. для 9 кл. загальноосвіт. навч. закладів / А. Г. Мерзляк, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2017. – 240 с. : іл. ISBN 978-966-474-295-2.
11. Мерзляк А. Г. Математика : алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту : підруч. для 10 кл. закладів загальної середньої освіти / А. Г. Мерзляк, Д. А. Номіровський, В. Б. Полонський, М. С. Якір. – Х. : Гімназія, 2018. – 256 с. : іл. ISBN 978-966-474-310-2.
12. Мерзляк А. Г. Математика : алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту : підруч. для 11 кл. закладів загальної середньої освіти / А. Г. Мерзляк, Д. А. Номіровський, В. Б. Полонський та ін. – Х. : Гімназія, 2019. – 208 с. : іл. ISBN 978-966-474-323-2.
13. Захарійченко Ю.О. Твій репетитор. Математика. Навчальний посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. / Ю.О. Захарійченко, О.В. Шкільний. – К.: Генеза, 2013.– 264с.
14. Шкіль М. І. Вища математика: Підручник: У 3-х кн. – К.: Либідь, 1994р.
15. Шкіль М.І., Слєпкань З.І., Дубинчук О.С. Алгебра і початки аналізу. Підручник для 10-11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів. Київ:- Зодіак – ЕКО, 2001 р.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

- **Українські землі в складі Речі Посполитої в другій половині XVII ст.**
Боротьба руських князів проти польсько-литовського зближення. Ліквідація удільних князівств. Люблінська унія та її наслідки для України. Суспільна організація та соціально-економічні відносини. Магдебурзьке право. Литовські статuti. Православні братства в Україні. Брестська церковна унія: передумови та наслідки. Посилення національно-релігійного гноблення. Культурно-релігійні рухи кінця XVI – першої половини XVII століть. П.Могила. Роль церкви у збереженні самобутності українського народу.
- **Українські землі в складі Речі Посполитої в першій половині XVI ст.**
Причини та джерела появи козацтва. Створення Запорозької Січі. Д.Вишневецький. Устрій та військово-політична організація Запорозької Січі. Основні етапи розвитку козацької державності. Реєстрове козацьке військо. Піднесення козацтва в другій половині XVI століття. Повстання під проводом К.Косинського і С.Наливайка, Поразка повстань та тимчасовий занепад Запорозької Січі. Боротьба козацтва з турками і татарами. Гетьман П. Сагайдачний. Хотинська війна. Козацькі повстання 1620-1630-х рр. Причини поразки та наслідки повстань.
- **Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст.**
Причини, характер і рушійні сили. Основні концепції періодизації Визвольної війни. Початковий етап війни (1648-1649). Перемоги козацько-селянського війська під Жовтими Водами, Корсунем, Пилявцями. Битва під Зборовом. Зборівський мир.

Відновлення української державності. Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності уряду Б.Хмельницького. Молдавські походи Хмельницького. Битва під Берестечком і Білоцерківський мир. Битви під Батогом і Жванцем. Зближення України з Московією. Переяславська Рада. Березневі статті Б.Хмельницького 1654 року. Входження України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Воєнні дії 1654-1657 рр. Історичне значення Визвольної війни українського народу.

•**Козацька Україна наприкінці 50 – 80-х рр. XVII ст.**

Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики І.Виговського. Гадяцька унія. Битва під Конотопом. Гетьманування Юрія Хмельницького. Поглиблення руйнівних процесів в Українській державі. Зовнішньоекономічні зв'язки України в другій половині XVII- на початку XVIII століття. Економічне піднесення в Україні після приєднання Північного Причорномор'я. Активізація зовнішньої торгівлі. Посилення кризових явищ в соціально-економічному житті України внаслідок закріпачення селянства 1783 року.

•**Українські землі наприкінці XVII – першій половині XVIII ст.**

Політичне життя в Україні в другій половині XVII століття. Спроби об'єднання українських земель. П. Дорошенко, І.Самойлович. Стабілізація політичного життя в Україні в кінці XVII століття. Гетьман І.Мазепа. Союз І.Мазепи з Карлом XII. Полтавська битва. Ліквідація Запорізької Січі. Гетьман у вигнанні – П.Орлик. Конституція П. Орлика 1711 року.

•**Українські землі в другій половині XVIII ст.**

Обмеження Української автономії в першій половині XVIII ст. Діяльність Малоросійської колегії. Правління гетьманського уряду (1734-1750). Гетьман К.Розумовський. Ліквідація гетьманату Катериною II. Посилення антиукраїнської політики російського царизму. Ліквідація Запорізької Січі 1775 року і скасування козацької автономії. Історичне значення існування Української Гетьманської держави другої половини XVII-XVIII століття. Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кінці XVII-XVIII століттях. Визвольні повстання 1702-1704 рр. С.Палій. Гайдамацькі рухи 1730-1760-х рр. Коліївщина, Рух опришків. О.Довбуш. Занепад та поділи Речі Посполитої. Нове політичне розчленування України Російською та Австрійською імперіями.

•**Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII ст. – в першій половині XIX ст.**

Адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі іноземних держав. Криза кріпосництва і розвиток капіталістичних відносин. Початок промислового перевороту. Місце України в зовнішній торгівлі Російської імперії. Загострення соціально-економічних протиріч в Україні. Селянські повстання. У.Кармелюк. Початковий етап національного відродження. Становлення української інтелігенції. Діяльність декабристів в Україні. Вплив польського повстання 1830-1831 років на національне життя в Україні. Кирило-Мефодієвське братство. Т. Шевченко. Участь України в зовнішньополітичних акціях Російської імперії (російсько-турецька війна 1806-1812, приєднання Бессарабії до Росії, війна з наполеонівською Францією 1812 року).

•Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII ст. – в першій половині XIX ст.

Характер політики австрійського уряду щодо українців. Продовження реформ Марії-Терези Йосифом II, їх роль у розвитку національно-культурного життя Галичини та Буковини. Суспільно-політичний рух. «Руська трійця». Буржуазна революція 1848 року. Скасування кріпосного права. Головна Руська Рада.

•Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.

Загострення соціально-класових протиріч. Селянські повстання. Скасування кріпосного права в Російській імперії. Буржуазні реформи 60-70 років та їх здійснення в Україні. Шляхи розвитку буржуазних відносин у сільському господарстві. Особливості завершальної фази промислового перевороту. Культурно-просвітницький етап національного руху. Українофіли. В.Антонович. Громадівський рух і посилення репресій з боку царизму. Участь українців у польському повстанні 1863-1864 рр. в Україні, Валуєвський циркуляр. Емський указ. Криза громадівського руху. Діяльність російських народницьких груп в Україні. М.Драгоманов і зародження українського соціалізму. Революційно-демократичний рух.

•Українські землі у складі Австрійської імперії в другій половині XIX ст.

Політико-адміністративний статус західноукраїнських земель. Народовська та москвофільська течії національно-визвольного руху. Криза культурницьких рухів. І.Франко, М.Грушевський. Зародження національно-політичного руху в Україні. Поява українських політичних партій. Політичний і соціально-економічний розвиток України у складі Росії та Австро-Угорщини. Проблеми становлення та консолідації української нації. Процес політизації українського суспільства та визвольного руху. Політичні партії та їх практична діяльність у створенні національної державності.

•Культура України в другій половині XIX ст. – на початку XX ст.

Розвиток культури на початку XX ст. Освіта. Наука. Видатні вчені. Українська преса та видавництва. Здобутки майстрів літератури та мистецтва. Духовні цінності українців. Церковне життя.

•Українські землі у складі Російської імперії в 1900-1914 рр.

Особливості економічного та соціального розвитку Наддніпрянської України. Процес монополізації. Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Національно-визвольний рух у роки російської революції 1905-1907 рр. Діяльність українських парламентських громад у I і II Державних думах. Земельна реформа Столипіна та її вплив на Україну. Посилення національного гніту в Наддніпрянській Україні у 1907-1914 рр.

•Українські землі у складі Австрійської імперії в 1900-1914 рр.

Економіка західноукраїнських земель у складі Австро-Угорської імперії. Розвиток кооперативного руху. Діяльність західноукраїнського політичного руху на поч. XX ст., причини його активізації. Боротьба політичних партій західноукраїнських земель за реформу виборчої системи. Діяльність національних і спортивно-фізкультурних організацій «Сокіл» і «Січ». Вплив Української греко-католицької церкви на

піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель. Внесок А. Шептицького в піднесення національної свідомості.

• **Україна в роки Першої світової війни.**

Україна напередодні Першої світової війни. Воєнні дії на території України у 1914–1917 рр. Українські січові стрільці.

• **Українська революція у 1917–1921 рр.**

Початок Української революції. Утворення Української Центральної Ради. I II Універсали Центральної Ради. III Універсал ЦР. Проголошення УНР. Війна Радянської Росії проти УНР. IV Універсал. Брестський мир між УНР та державами Четверного Союзу. Українська держава П. Скоропадського. Проголошення ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Акт злуки УНР та ЗУНР. Більшовицький режим в Україні. Друга радянсько - українська війна. «Зимовий похід» армії УНР. Варшавська угода між УНР та Польщею. Польсько – радянська війна на території України

• **Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921–1928 рр.).**

Внутрішнє і міжнародне становище, державний статус України в 1921–1922 рр. Входження УСРР до складу СРСР. Голод 1921–1923 рр. в Україні. Запровадження НЕП. Початок курсу на індустріалізацію. Політика коренізації. Українізація. Освіта. Кампанія з ліквідації неписьменності. Українське національне відродження.

• **Радянська модернізація України (1929 – 1938 рр.).**

Перехід до форсованої індустріалізації та суцільної колективізації. Голодомор 1932–1933 рр. Згорання українізації. Становлення тоталітарного комуністичного режиму. Масові репресії.

• **Західноукраїнські землі в 1921–1939 рр.**

Соціально – економічне становище українських земель у складі Польщі, Румунії та Чехословаччини.

• **Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)**

Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Радянсько – німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни. Окупація Червоною армією західноукраїнських земель. Радянізація. Початок німецько – радянської війни. Окупація України військами Німеччини та її союзників. Рух Опору та його течії. Українська повстанська армія. Радянський партизанський рух. Бойові дії 1942 – 1943 рр. Вигнання німецьких військ та їхніх союзників з України. Депортація кримських татар. Завершення бойових дій на території України. Внесок українського народу у перемогу над нацизмом.

• **Україна в перші повоєнні роки (1945 – початок 50-х рр.).**

Міжнародне, внутрішньополітичне та економічне становище України. Відновлення політики радянізації в західних областях України. Український визвольний рух 1944 – 1950 рр. Відбудова економіки. Масовий голод 1946-1947 рр. Культура в умовах посилення ідеологічного тиску.

• **Україна в умовах десталінізації (1953–1964 рр.).**

XX з'їзд КПРС. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Розвиток культури. «Відлига» та «шістдесятництво».

- **Україна у період загострення кризи радянської системи (друга половина 1960-х – початок 1980-х рр.).**

Ідеологічні орієнтири партійно-державного керівництва. Економічна ситуація в УРСР. Дисидентський рух.

- **Розпад Радянського Союзу й проголошення незалежності України (1985–1991 рр.).**

«Перебудова» і «прискорення» в Україні. Гласність та лібералізація суспільнополітичного життя. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Активізація національного руху. Проголошення незалежності України. Початок формування багатопартійної системи. Декларація про державний суверенітет України. Спроба державного перевороту СРСР у серпні 1991 р. Акт проголошення незалежності України. Розпад СРСР.

- **Україна в умовах незалежності.**

Державотворчі процеси в незалежній Україні. Повернення кримських татар на батьківщину. Статус Криму. Суспільно-політичне життя. Особливості формування багатопартійності. Ухвалення Конституції України. Економіка України в 1991-1998 рр. та в 1998-2004 рр. Запровадження гривні. Демографічні та міграційні процеси. Початок інтеграції в європейський і світовий простір. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Помаранчева революція 2004 р. Україна в системі міжнародних відносин. Стан культури та релігійного життя.

- **Україна на сучасному етапі розвитку.**

Суспільно-політичне життя України в 2005-2013 рр. Євромайдан. Революція Гідності. Небесна Сотня. Анексія Росією Криму. Агресія Росії проти України. Російсько-українська війна. Реакція світової спільноти. Соціально-економічний розвиток України до і після 2014. Угода про асоціацію між Україною та ЄС. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Культура й духовність.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бойко О. Д. Історія України : підручник. Київ : Академвидав, 2018. 704 с.
2. Власов В.С. Історія України (Вступ до історії). Київ: Генеза, 2018. 250 с.
3. Власов В. Історія України: Підручник для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2018. 280 с.
4. Власов В. Історія України: Підручник для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. – Київ: Генеза, 2017. 256 с.
5. Гісем О.В. Історія України. 10 клас. Рівень стандарту: Підручник для загальноосвіт. навч. закл. / О.В. Гісем, О.О. Мартинюк. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 256 с.
6. Історія України: Навч. посіб. / Ю.А.Мицик, О.Г.Бажан, В.С.Власов. Київ: «Києво-Могилянська академія», 2017. 595 с.
7. Козицький А. (під ред.) Історія України: посібник для 10-11 класів. Львів: Піраміда, 2015. 256 с.
8. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914–1939): Підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2015. 304 с.

9. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1939–2001): Підручник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2015. 320 с.
10. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності/ Пер. з англ. Р. Клочко. Харків, 2016. 496 с.
11. Струкевич О.Л. Історія України. Підручник для 11 класу. Київ: Грамота, 2015. 320 с.
12. Сургай Г.Г., Слюсаренко А.Г., Гусєв В.І. Новітня історія України (1900-2000): Підручник. Київ: Вища школа, 2015. 663 с.
13. Турченко Ф., Марокко В. Історія України: Підручник для 9 кл. загальноосвіт. навч. закл. Київ: Генеза, 2012. 352 с.